

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO

Vastaanottaja

Liikenne- ja viestintäministeriö

LAUSUNTO FOSSIILITTOMAN LIIKENTEEEN TIEKARTASTA

16/11.00.00/2021

Maakuntahallitus 08.02.2021 § 30

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää 19.2.2021 mennessä lausuntoja luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä. Kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt tulee hallitusohjelman mukaan vähintään puolittaa vuoteen 2030 mennessä, ja pitkällä aikavälillä liikenteen päästöjen vähentämisen tulee vastata Suomen hiilineutraaliustavoitetta. Luonnos viimeistellään lausuntokierroksella saatavan palautteen pohjalta ja siitä annetaan valtioneuvoston periaatepäätös keväällä 2021.

Tiekartassa esitetään keinot, joilla kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt puolitetaan vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2005 ja liikenne muutetaan nollapäästöiseksi viimeistään vuoteen 2045 mennessä. Fossiilittoman liikenteen tiekartan toimenpiteet kohdentuvat ensisijaisesti tieliikenteeseen, josta aiheutuu valtaosa liikenteen päästöistä. Tiekartta koostuu kolmesta vaiheesta. Ensimmäisessä vaiheessa edistetään fossiilisten polttoaineiden korvaamista, ajoneuvokannan uudistamista ja liikennejärjestelmän energiatehokkuutta erilaisin tuin ja kannustimin. Toisessa vaiheessa arvioidaan keinoja, joiden vaikutuksista päästöihin tarvitaan lisää tietoa ennen päätöksentekoa. Viimeinen vaihe on ehdollinen. Syksyllä 2021 hallitus arvioi sitä, riittävätkö ensimmäisen ja toisen vaiheen keinot sekä EU-tasolla tehtävät päätökset Suomen liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen puolittamiseen vuoteen 2030 mennessä. Jos tavoite ei näyttäisi toteutuvan, hallitus tekisi päätökset muista tarvittavista toimista. Päätöstä tehtäessä huomioitaisiin päästövähennysten kustannustehokkuus, vaikutus kilpailukykyyn sekä alueellinen ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus.

Asian ovat valmistelleet suunnittelupäällikkö Jaana Martikainen p. 044 371 9467 sekä ilmasto- ja energia-asiantuntija Maarit Virtanen p. 044 077 3272.

Maakuntajohtaja:

Maakuntahallitus päättää antaa fossiilittoman liikenteen tiekartasta seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Fossiilittoman liikenteen tiekartassa on tunnistettu tarve vähentää päästöjä monin eri keinoin ja oikeudenmukaisesti. Lisäksi on huomioitu, että osa päästövähennyksiä koskevista päätöksistä tehdään muissa suunnitelmissa ja ohjelmissa. Moneen tiekartassa esitettyyn keinoon todetaan myös liittyvän epävarmuustekijöitä. Koska kokonaisuuteen liittyy useita epävarmuuksia, päästövähennystoimenpiteiden vaiheistusta on pidettävä tärkeänä.

Päijät-Hämeessä on tunnistettu alueellisesti toteutettavia toimia liikenteen päästöjen vähentämiseksi. Näitä ovat mm. kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantaminen, joukkoliikenteen kehittäminen sekä liikkumisen ohjaus. Päijät-Häme pitää fossiilittoman liikenteen tiekartassa esitettyä valtion tukia näihin toimiin tärkeinä ja kannatettavina. Kunnille suunnattu rahoitus kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuuriin, joukkoliikenteeseen sekä liikkumisen ohjaukseen antaa mahdollisuuden edistää vähäpäästöistä liikennettä paikallisella tasolla. Vaikka panostukset joukkoliikenteen kehittämiseen ovat tärkeitä, ei joukkoliikenteen infrastruktuuriin uusia investointeja, kuten täysin uusia ratayhteyksiä, kuitenkaan tule tehdä elleivät ne ole yhteiskuntataloudellisesti kannattavia.

Tiekartan yksi tavoite on, ettei henkilöautolla ajettujen kilometrien määrä enää kasva 2020-luvulla. Suhteessa tavoitteeseen henkilöautosuorituksen vähentämisen mahdollisia keinoja voisi tarkastella luonnoksessa esitettyä laajemmin. Pohdittavaksi olisi hyvä ottaa matkaketjujen kehittäminen sekä ratkaisut, jotka palvelisivat myös pienempiä kaupunkiseutuja ja mahdollisuuksien mukaan harvemmin asuttuja alueita.

Vaihtoehtoisten käyttövoimien toimenpiteissä olisi hyvä seurata jakeluasemien ja latauspisteiden määrän lisäksi näiden kohteiden saavutettavuutta ja kattavuutta: millaisella jakelu- ja latausverkolla mahdollistetaan näiden käyttövoimien hyödyntäminen kattavasti koko maassa. Biokaasun tuotanto tukisi myös alueellisten ilmastotavoitteiden toteutumista, mutta hankkeiden kannattavuus ja liikennepolttoaineen kysyntä on varmistettava huomioiden vakinaisen asumisen lisäksi vapaa-ajan asuminen ja sen tuottama liikenne."

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Lahdessa 10. päivänä helmikuuta 2021

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO

Laura Leppänen
maakuntajohtaja

Jari Paakkunainen
hallintojohtaja